

Lav en sammenklappelig langbue af elmetræ og tag til Grønland [1]

Skrevet af : JonJagd til den 18. Okt 2003 - 14:52

Buejagt [2]

Forfatter og fotograf: Frank Bræmer

Når man skal have en stenalderbue med på en jagttur, der indbærer moderne transportmidler såsom fly, kan man med fordel udforme den som en takedownbue. Man fjerner sig herved noget fra princippet om autencitet, men til gengæld slipper man også for at sende sin bue ind i flyselskabernes bagagekruzer og kan i stedet tage den direkte med ud på fjeldet. Læs her hvordan Frank ved hjælp af en flyrejse og røret til en parasolholder trækker forbindelsen mellem jagt på urokser for 10.000 år siden til jagt på småvildt på de Grønlandske fjelde i dag. -----

Hvis du lige som jeg er faldet for vores forfædres stolte tradition, og er blevet betaget af det enkle og smukke design i den lange flade elmestavsbue, vil du muligvis være interesseret i at kunne klappe buen sammen i 2 dele. Der er flere fordele ved at kunne lave en "take down" langbue; den første er mulighederne for at kunne transportere buen i en almindelig rygsæk. Særligt aktuelt bliver dette, hvis du ønsker at bringe buen med på flyrejser. Min egen erfaring er, at genstande som sendes separat som stor bagage i forbindelse med flyrejser, stort set altid bliver forsinket. Det er ekstremt frustrerende at være nået til enden af en række ruteflyvninger, og mangle det vigtigste af alt, nemlig langbuen, inden man tager videre på jagt. Løsningen er den sammenklappelige bue, som kan pakkes ned sammen med den øvrige bagage, der trods alt i de fleste tilfælde kommer rettidigt og hel igennem flyselskabernes mølle.

Den anden gode grund til at vælge det sammenklappelige koncept, når du skal lave din næste langbue, er, at dine muligheder for at finde velegnet materiale mangedobles, når du ikke skal tage hensyn til at træet i buens samlede længde har alle ønskede egenskaber. Og viser der sig undervejs i fremstillingsprocessen en fejl, eller knækker den ene halvdel ved et uheld, så skifter man "bare" den dårlige halvdel ud med en ny. Bare i anførselstegn fordi det kan rent faktisk være lidt svært, at tilpasse en ny halvdel til en bue, der allerede er skudt ind, og derfor er blevet vænnet til deformation.

Selv vil jeg helst lave en elmestavsbue af træ med mindst et par tommers naturlig refleks. Når buen er færdig vil der være en smule refleks tilbage, og måske også lidt defleks afhængig af buebenenes facon nærmest håndtaget. Også her er der gode manipulations muligheder, idet man ved tilpasningen til buens samlede længde kan tage hensyn til, om der ønskes lidt set back eller andet. Det afhænger jo til en vis grad af hvordan man udformer den del af buen der skal passe ind i samlestykket.

Det er muligt at købe samlede bøsninger af forskelligt tilsnit og pris, men den opskrift jeg senest har afprøvet er baseret på et stykke metalrør af ca. 1 en tommers tykkelse. Det skæres til i en passende længde på ca. 12-13 cm. Herefter klemmes røret pænt ovalt, så det bliver ca. et par cm på den smalle led og ca. 3,5 på den brede led. Et hvert byggemarked har anvendelig rør. Jeg har lavet mine bøsninger af røret til en parasolholder, som kostede omkring 50 kroner og havde længde nok til 4-5 bøsninger.

Det kræver lidt omhyggelighed, når man skal tilpasse enderne af buestavene til metalrøret. Man skal være opmærksom på buebenenes orientering og lave tilpasningen så tæt på rørets dimensioner som muligt. Den ene halvdel af buen kan med fordel limes fast til røret med epoxy. Den anden halvdel kan eventuelt betrækkes med råhud eller bare sættes ind som den er.

Det er vigtigt at buen tilleres så den ikke bukker på det sidste stykke nærmest sammenføjnngen, idet træet vil kunne blive beskadiget ved kontakten til metallet.

Jeg har haft den 2-delte elmestav med i det grønlandske højbjerg, og følt den særlige fascination, der er forbundet med at bære et let våben af træ, som kan strække armenes dræbende kraft langt uden for normal rækkevidde.

På en tur, hvor jeg i flere dage ikke havde ramt andet end store sten, som uforknytt modtog slagene fra mine piles gummiblunts, mens de ryper jeg havde prøvet at ramme, havde hånet mig ved kun at baske hen på en nærliggende klippe, fik jeg en morgen besøg af en ræv, som mistede sit unge liv og endte som bestanddel i en ragout på grund af sin nysgerrighed. Jeg havde først forsøgt at spekulere på hvordan jeg skulle holde til et dyr som sad noget oppe af en skrænt på 10 meters afstand. Resultatet blev en fortænkt forbier. Ræven havde dukket sig lidt da den første pil komme susende, men var blevet siddende, så jeg besluttede derfor straks at prøve med pil nummer 2. I andet forsøg nøjedes jeg med at koncentrere mig fuldt og helt om det punkt midt på rævens brystkasse, hvor jeg ønskede pilen hen. Pilen passerede for anden gang den morgen buens håndtag; det foregik stort set lydløst og det fantastiske skete, da pilen af sig selv fandt på rette vej. Den brede metal-od skar sig med stor effekt igennem dyret, og da jeg greb den døende ræv i bagbenene forstod hvem jeg virkelig er, og hvor lidt evolutionen har gjort ved mennesket siden vores forfædre forsørgede sig selv og deres familier ved hjælp af lange flade elmestavsbuer.

Links

- [1] <http://www.bueogpil.dk/index.php?name=News&file=article&sid=28>
- [2] <http://www.bueogpil.dk/index.php?name=News&catid=&topic=14>